

Posudek na bakalářskou práci Petry Kopalové „Čínská medicína v českém prostředí v reflexi pacientů“

11.8.2009

Bakalářská práce studentky Kopalové se zabývá problematikou alternativní a komplementární zdravotní péče a tím, jak se koncepty léčby pocházející z odlišného kulturně-geografického prostředí etabloují v české společnosti. Práce má rozsah 51 stran textu a 13 stran tabulkové a grafové přílohy.

Práce má velmi dobře vystavěnou strukturu (nic podstatného nechybí a má vnitřní logiku) a dělí se na přehledně zpracovanou teoretickou část a vlastní výzkumnou část, kde studentka představuje záměr, výzkumný design a výsledky svého dotazníkového šetření. V teoretické části studentka podává popis historického a kulturního zázemí čínské medicíny, seznamuje s jejími filosofickými principy a léčebně diagnostickými postupy. Pro porovnání doplňuje základní informaci o odlišném paradigmatu současné vědecké medicíny. Pokusila se rovněž o stručné zhodnocení právního postavení alternativní medicíny v českém prostředí.

Ve své výzkumné části vymezuje cíl výzkumu jako snahu poznat motivaci českých pacientů k volbě čínské medicíny, jejich znalost filosofických a léčebných konceptů a jejich spokojenost s výsledky léčby. Základní otázkou bylo, zda čeští uživatelé přistupují k čínské medicíně z pragmatického hlediska, tj. jako k další léčebné možnosti bez ohledu na její filosofii a východiska, anebo zda je to naopak identifikace s filosofickými a dalšími předpoklady čínské medicíny, která rozhoduje o volbě tohoto směru v případě léčby. Na dostačujícím vzorku respondentů shromáždila odpovědi, přehledně je vyhodnotila a posoudila ve vztahu k původním hypotézám. Závěry jsou velice zajímavé, neboť dokladují, že alespoň i této skupiny dotázaných hrají ideové principy větší roli než se čekalo a že čeští pacienti nejsou jen pragmatičtí, ale že naopak volba čínské medicíny vyjadřuje jejich obecnější životní postoj a způsob.

Práci hodnotím celkově jako výbornou, studentka byla velmi samostatná, ale přesto si dovoluji pár drobných připomínek:

- 1) v teoretické části se studentka neubráníla někdy příliš subjektivním úsudkům, neboť čerpala z malého množství českých publikací. Uvádí sice v přehledu literatury některé publikace více nestranné (Křížová a kol.), ale necituje z nich, a naopak citace používá z publikace jednoznačně hodnotově vyhraněné vůči alternativní medicíně (Heřt). To vede k takovým tvrzením, jako např. na s. 34, že „léčitel slibuje vyléčení bez rozpaků“. Takové soudy či tradované stereotypy, opírající se o domněnku či dílčí zkušenost některého z autorů, nelze brát jako zobecňující tvrzení.
- 2) V teoretické části by bylo bývalo vhodné doplnit popis tělesného schématu obrázkem či obrázkem, které názorně vztahy ilustrují.
- 3) v teoretické části studentka někde zapomněla uvést u letopočtu př.n.l., tudíž text může vzbuzovat nedorozumění
- 4) v teoretické části někde chybí odkazy u důležitých tvrzení (není jasný zdroj) (např. s. 33)
- 5) sousloví „zdravotní způsob“ na s.39 se nepoužívá
- 6) Hlavní výhradou v empirické části je to, že studentka nezajistila důsledně anonymitu respondentů. Správný způsob odevzdání dotazníků by byl poštou na její adresu, nebo alespoň do zamčeného boxu.
- 7) Pořadí grafů je trochu přeházené, nejde logicky od 1. dále
- 8) Studentka má velmi pěkné vyjadřovací schopnosti, její jazyk je bohatý a kultivovaný, má pěkný literární styl, ale někde přece jen zapomněla interpunkci (pouze výjimečně).

Celkově práci hodnotím jako výbornou a doporučuji ji k obhajobě.

PhDr. Eva Křížová, PhD., 3. LF UK, Ústav ošetřovatelství